

Innst. S. nr. 161.

(1998-99)

Innstilling fra forsvarskomiteen om Forsvarets bidrag i forbindelse med krisen i Kosovo.

St.prp. nr. 62 (1998-99).

Til Stortinget.

1.1 Sammendrag

1.1 Innledning

Krisen i Kosovo har blitt ytterligere forverret, og uten utsikter til en umiddelbar løsning. NATOs luftoperasjon mot serbiske bakkestyrker og serbisk militær/militærrelatert infrastruktur er blitt gradvis trappet opp og har resultert i en følbart degradering av det jugoslaviske forsvaret. Det er på det rene at NATOs luftoperasjoner mot Den føderale republikken Jugoslavia (FRJ) vil måtte fortsette og om nødvendig utvides ytterligere i tiden som kommer.

1.2 Forsvarets militære bidrag

Det norske militære bidrag til NATOs operasjoner består av Luftforsvarets innsetningsstyrke (LIS) bestående av seks F-16 kampfly fra 338-skvadronen med støttepersonell stasjonert ved Grazzanise-basen i Italia. Etter planen skulle den norske flystyrken avslutte oppdraget og trekkes hjem innen 1. mai fordi flyene skulle gjennomgå en omfattende modernisering, en såkalt "Mid-Life-Update" (MLU). En tidsbegrenset fortsettelse av vårt engasjement er praktisk mulig, men det vil samtidig innebære visse utfordringer av både økonomisk, teknisk og kontraktsmessig art.

Utgiftene ved nåværende oppdrag for LIS med utløp 30. april er anslått til 37 mill. kroner. Det er tatt utgangspunkt i en vurdering fra Forsvarets overkommando som tar utgangspunkt i en forlengelse av styrkens engasjement i fire nye måneder, dvs. ut august 1999. Det er bl.a. lagt vekt på at forlengelsen av engasjementet ikke vil medføre forsinkelser i oppdateringen av F-16 kampflyene. Foreløpig totale merutgifter for en forlengelse av LIS' engasjement fra 1. mai t.o.m. 31. august er anslått til maksimalt 112 mill. kroner.

I tillegg bidrar Norge med et element til Kosovo Verification Coordination Center (KVCC) i Makedonia, samt en uttrekningsstyrke på hjemmeberedskap opprinnelig planlagt for OSSEs Kosovo Verification Mission (KVM), men som er videreført med tanke på

en eventuell fredsavtale (KFOR). Utgifter for hele 1999 ved de to sistnevnte bidragene er anslått til henholdsvis 70 mill. kroner (KVCC) og 16 mill. kroner (uttrekningsstyrken).

1.3 Forsvarets humanitære bidrag

Regjeringen har besluttet å iverksette en rekke tiltak der Forsvaret bidrar med bistand til den humanitære krisen. Ett av Luftforsvarets C-130 transportfly er blitt stilt til disposisjon for transport av materiell og flyktinger mellom Italia, Albania og Makedonia. Regjeringen legger opp til deltakelse i de humanitære operasjonene minimum ut første halvår 1999. Utgiftene knyttet til dette transportoppdraget beløper seg til ca. 2,5 mill. kroner pr. uke, som gir et behov for en utgiftsramme på anslagsvis 30 mill. kroner.

Regjeringen vil stille til disposisjon personell til transportkontroll i forbindelse med hjelpearbeidet, og utgiftene for transportkontrollenheten vil frem til 30. juni 1999 beløpe seg til ca. 8,5 mill. kroner.

To norske offiserer er forutsatt å inngå i en informasjonsplancelle ved NATOs sørkommando i Napoli. Utgiftene her er beregnet til ca. 1,5 mill. kroner pr. år.

For å kunne benytte militære leire til flyktingemottak i Norge, samt yte støtte til ulike organisasjoner foreslår Regjeringen å avsette 30 mill. kroner.

1.4 Finansiering

Det er ikke budsjettmessig dekning til gjennomføring av nevnte operasjoner i vedtatte budsjett for 1999. I samsvar med Langtidsmeldingens ressursforutsetninger foreslår Regjeringen at utgiftene i sin helhet finansieres gjennom en økning av forsvarsrammen for 1999. De militære operasjonene ble startet opp under denne forutsetning.

Behov for tilleggsbevilgning for Norges militære og humanitære bidrag i forbindelse med krisen i Kosovo er som følger:

KVCC (Kosovo Verification Coordination Center)	70 mill. kr
NATO uttrekningsstyrke for KVM	16 mill. kr
Luftforsvarets innsetningsstyrke	149 mill. kr (t.o.m. aug. 1999)
Humanitær bistand	70 mill. kr
Totale utgifter	305 mill. kr

I proposisjonen understrekes det at kostnadsoverslagene er foreløpige, og at endringer ikke kan utelukkes.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Grethe Fossli, Bjørn Tore Godal, Gunnar Halvorsen og Anne Helen Rui, fra Fremskrittspartiet, lederen Hans J. Røsjorde og Per Ove Width, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen og Einar Holstad, fra Høyre, Ingvald Godal, og fra Senterpartiet, Tron Erik Hovind, viser til ovenstående og støtter Regjeringens forslag når det gjelder Norges fortsatte bidrag til NATOs operasjoner i Kosovo-konflikten.

Når det gjelder dekning av utgifter viser komiteen til Innst. S. nr. 245 (1997-98), jf. St.meld. nr. 22 (1997-98) Hovedretningslinjer for Forsvarets virksomhet og utvikling i tiden 1999-2002, der Stortinget vedtok at internasjonale operasjoner skal finansieres utenfor rammen for forsvarsbudsjettet. Stortinget fulgte dette opp gjennom behandlingen av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1998-99). I tillegg viser komiteen til Innst. S. nr. 143 (1998-99), jf. St.prp. nr. 34 (1998-99) Om omdisponering av forsvarsbudsjettet for finansiering av

norsk deltaking i internasjonale fredsoperasjoner andre kvartal 1999.

Komiteen viser til at Forsvarets militære og humanitære bidrag i forbindelse med krisen i Kosovo er omfattende og at endringer i kostnadsoverslagene ikke kan utelukkes. Komiteen er enig i at Langtidsmeldingens prinsipp om tilleggsfinansiering legges til grunn for de utgiftene som påløper.

Komiteen forutsetter at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget dersom det blir endringer i kostnadsoverslagene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, vil presisere at de legger til grunn at proposisjonens forslag til bevilgninger i sin helhet bevilges som tillegg til forsvarsbudsjettet og at dette eventuelt kan gjøres gjennom en endring av budsjettbalansen i revidert nasjonalbudsjett slik at bevilgningen framstår som "friske penger".

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre, viser til at helheten i statsbudsjettet vil bli vurdert i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

3. Komiteens tilråding

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

På statsbudsjettet for 1999 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1792	01	Norske styrker i utlandet Driftsutgifter, økes med	<u>305 000 000</u>
		fra kr 281 000 000 til kr 586 000 000	

Oslo, i forsvarskomiteen, den 3. mai 1999.

Hans J. Røsjorde,
leder.

Ingvald Godal,
ordfører.

Bjørn Tore Godal,
sekretær.